

Datum
2018-10-30

Vår beteckning

Er beteckning
M2018/01630/Nm

Miljö- och energidepartementet

Yttrande över Betänkandet SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster"

Köpings kommun tycker att det är bra att genomlysning utförts och att det behövs förtydliganden i lagstiftningen.

Köpings kommun sammanfattar nedan vårt yttrande.

-VA-plansprocessen ser väldigt omfattande ut och vi ser risk med att processen kan bli för mycket av en pappersprodukt istället för ett planeringsverktyg.

-Avloppsdeklaration är ett bra verktyg och vi skulle vilja se det som en del i VA-plansarbetet med riktade områdesinsatser istället för att det under sju års tid kan lämnas in vid olika tillfällen. Vi ser också därmed möjligheten att få ett bra inventeringsverktyg där insatser kan göras på rätt ställe. Vi tror dock inte att det blir lätt för den enskilde att förstå skillnaden på enskilt avlopp och enskilt samfällt avlopp. Syftet var att det skulle bli lättare för fastighetsägaren att göra rätt. Det finns mycket som saknas i utredningen för att vi ska kunna utvärdera om det är ett bra system. Det vi tycker saknas är hur fastighetsägaren ska veta att denne är skyldig att lämna in en avloppsdeklaration, hur snabbt ärendet ska handläggas från miljömyndigheten, hur undviks det att enskilda avlopp inom samlad bebyggelse åtgärdar enskilt fastän området kan vara ett sådant som ska lösas gemensamt.

-Krav på skyfallsplan borde inte blandas in i lag om allmänna vattentjänster då rådigheten inte helt tillfaller kommunen som huvudman för vattentjänster. Det är ottydligt beskrivet vilket krav som egentligen ställs på huvudmannen och det är inte beskrivet hur detta ska lösas ekonomiskt.

-Utredningen föreslår ett antal statliga insatser för att underlätta för kommunerna i arbetet med att öka åtgärdstakten för små avlopp och återvinning av näringsämnen. Det saknas en ekonomisk bedömning om hur mycket detta innebär och en konsekvensbedömning för kommunen på vad som händer om insatserna uteblir.

VafabMiljö kommunalförbund ansvarar för avfallshanteringen i Köpings kommun, yttrandet från dem biläggs detta yttrande.

Christer Nordling
Teknisk chef

Västerås 2018-10-17
Diarienum: 2018/0847-VKF-1512
Er referens: M2018/01630/Nm

Svar på Remiss av betänkande SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster

VafabMiljö är ett kommunalförbund bildat av kommunerna i Västmanlands län samt Heby och Enköpings kommun. Inom vår region bor cirka 330 000 personer och här finns cirka 16 000 företag. Vi ansvarar för insamling av hushållsavfall, men erbjuder även olika typer av avfallslösningar till företag, i och utanför regionen.

Vi arbetar med hållbar, miljöriktig och långsiktig avfallshantering och återvinning. Vårt uppdrag är att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Vår vision är "Tillsammans skapar vi det hållbara samhället."

För att kunna jobba med en miljöriktig avfallshantering har vi verksamhet för sortering, omlastning, förbränning, kompostering och deponering av avfall. Vi driver 18 Återbruk och fem avfallsstationer. Det finns bara en verksam deponi i vår region och den ligger på Gryta avfallsstation i Västerås. På Gryta finns även resurser att ta hand om farligt avfall i form av ett mellanlager och en oljestation. Vi erbjuder olika behandlingsmöjligheter för förorenade jordar, bland annat biologisk rening och har en deponi för farligt avfall.

I vår biogasanläggning på Gryta avfallsstation rötar vi matavfall, fett och vallgrödor till biogas. En nybyggd SBR-anläggning (Satsvis Biologisk Rening) renar det lakvatten som kommer från den gamla soptippen.

Vi arbetar med avfallsrådgivning och information med syfte att komma uppåt i avfallstrappan samt med att ge såväl hushåll som företag professionell service.

VafabMiljö avgränsar sitt yttrande till att endast omfatta avfallshanteringen och frågor relaterade till denna.

VafabMiljös synpunkter

VafabMiljö ställer sig mycket positiva till utredningens utgångspunkt att det ska vara enkelt för den enskilde fastighetsägaren att göra rätt genom korrekt tillgänglig information om lämplig va-lösning utifrån de lokala förutsättningarna. VafabMiljö delar utredningens uppfattning att hållbara vattentjänster endast uppnås då problem löses i ett sammanhang. Att ta ett helhetsgrepp kring va-lösningen är en förutsättning för att kunna fatta ett miljömässigt korrekt beslut om lösning. I detta helhetsgrepp inkluderas även avfallshanteringen enligt VafabMiljö.

Övergripande VA-planer där rätt instanser är involverade

I avsnitt 4.5 Krav på plan för allmänna vattentjänster föreslås att av kommunfullmäktige fastställd VA-plan ska finnas i samtliga kommuner. VafabMiljö vill understryka vikten av att denna VA-plan ska vara förvaltningsövergripande. I de fall avfallshantering sköts av annan

aktör än den egna kommunen (genom kommunalförbund eller bolag) är det av största vikt att även denna aktör finns med tidigt i planeringsprocessen för att det helhetsgrepp som tydligt efterlyses i utredningen ska kunna tas.

Avloppsdeklaration

I avsnitt 4.9 Införande av Avloppsdeklaration föreslår utredningen en ny förordning med krav på att en avloppsdeklaration ska upprättas för små avloppsanläggningar. VafabMiljö är mycket positiva till en sådan deklaration och tror att det kan lösa många av de problem som finns i dagsläget.

Att ta fram Avloppsdeklarationen första gången kan vara en process där fastighetsägaren behöver stöd av någon form av expert. VafabMiljö anser inte att det är lämpligt att fastighetsägaren själv är ansvarig för att upprätta en deklaration.

VafabMiljö anser dock att processen med att löpande kontrollera deklarationen inte får bli alltför administrativt betungande för att det ska vara tillämpligt på samtliga små avlopp i Sverige. Inspektion av anläggningen bör göras i samband med att anläggningen töms eftersom det främst är då man har möjlighet att upptäcka felaktigheter. Vårt förslag är därför att slamtömningspersonalen skulle kunna genomföra en enklare utbildning och få ett certifikat som visar behörighet att i besiktiga anläggningar i enlighet med deklarationer. VafabMiljö anser att inrapportering bör ske digitalt och återkoppling ske till Miljö- och Hälsoskyddsförvaltningen i den aktuella kommunen.

Kretsloppsåtgärder

I avsnitt 4.12 Kretsloppsåtgärder föreslår utredningen flera åtgärder för att öka återföringen av näringsämnen från små avlopp. VafabMiljö ställer sig mycket positiva till detta förslag eftersom vi anser att det är ett sätt att uppnå cirkuläritet i avfallshanteringen.

VafabMiljö ser dock med oro att statliga direktiv angående fosforåterföring i större skala kan komma att peka åt annat håll. För oss som aktörer skapar det otydlighet då det inte produktens inneboende kvalitet som är avgörande för en hantering utan dess ursprung. VafabMiljö arbetar med att förflytta avfallshandling så högt upp i avfallstrappan som möjligt utan att riskera människors hälsa eller miljön. Detta borde gälla för avfall från samtliga avlopp.

För VafabMiljö

Linda Gårdstam

Ingela Bergman